

Stap 9: Train je vrijwilligers

Vrijwilligers moeten weten hoe ze op een veilige manier met minderjarigen om kunnen gaan. Waar liggen de grenzen in het contact en wat moeten ze doen wanneer ze grensoverschrijdend gedrag signaleren in de organisatie? Binnen Scouting Academy is het mogelijk om hiervoor trainingen te volgen op regionaal of landelijk niveau. Meer informatie vind je op onze website.

Stap 10: Een veilige omgeving creëren (en behouden)

Ga met de verbeterpunten die uit de risicoanalyse naar voren zijn gekomen aan de slag. Om meer aandacht te besteden aan het sociaal veiliger maken van de scoutingomgeving kan je bijvoorbeeld de activiteitenbank raadplegen voor een spel met als thema sociale veiligheid.

Stap 11: Neem maatregelen

Scouting Nederland kent in haar Huishoudelijk Reglement diverse disciplinaire maatregelen tegen vrijwilligers die een grens overschrijden. Bij het nemen van een maatregel is het belangrijk dat de regels uit het Huishoudelijk Reglement nauwgezet worden gevolgd. Wees hier alert op. Diverse vrijwilligersorganisaties streven er ook naar om op landelijk niveau een gezamenlijk tuchtrecht te hebben, zodat overtreders overal op dezelfde wijze gesanctioneerd worden en op een gezamenlijke registratielijst komen te staan.



Stap 12: Doe mee met het registratiesysteem

Vrijwilligers die binnen of buiten Scouting over de schreef zijn gegaan, worden opgenomen op de registratielijst van onze vereniging. Er moet wel een gerechtvaardigd belang zijn voor onze vereniging om iemand in het registratiesysteem te zetten. Scouting Nederland heeft een aantal criteria (doelomschrijvingen) laten vastleggen bij de Autoriteit Persoonsgegevens. Iemand kan in deze lijst worden gezet als bekend is dat hij of zij zich schuldig heeft gemaakt aan een ernstige overtreding van de statuten en/of het Huishoudelijk Reglement van onze vereniging, een zedendelict of vermogensdelict heeft begaan of zich schuldig heeft gemaakt aan mishandeling.

Voor hen is lidmaatschap van Scouting Nederland niet meer mogelijk



Stap 13: Informeer betrokkenen

Betrek je vrijwilligers, ouders en eventuele andere betrokkenen bij de besluitvorming en implementatie van de stappen om je groep veiliger te maken.

Zet de gedragscode, de naam en contactgegevens van de vertrouwenspersoon als alle andere zaken die jullie rondom sociaal veiligheid hebben afgesproken op de website. Laat het onderwerp regelmatig terugkomen in een nieuwsbrief, op ouderavonden of wat je nog meer kunt verzinnen. Laat zien dat je sociale veiligheid hoog in het vaandel hebt staan!

Een sociaal veilige Scoutinggroep

In 13 stappen



Een sociaal veilige omgeving is belangrijk. Alle leden moeten zich veilig kunnen voelen binnen Scouting. Maar hoe krijg je nu een sociaal veilige Scoutinggroep? Je kan binnen je groep een aantal concrete stappen zetten om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen & verkleinen.

Het stappenplan in deze folder is onderdeel van het landelijke programma "In veilige handen" dat samen met het NOV (Vereniging Nederlandse Organisaties Vrijwilligerswerk) is opgesteld. Voor meer informatie kijk je op www.inveiligehandenvl.nl. Er is voor iedere stap uit het stappenplan ook een praktisch materialenoverzicht beschikbaar.

Stap 1: Zet het onderwerp op de agenda

Grensoverschrijdend gedrag voorkomen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokkenen in je groep of regio. Zorgen dat het onderwerp bespreekbaar wordt is de eerste stap. Dit kan je je doen door bijvoorbeeld met elkaar de definitie te formuleren wat een sociaal veilige omgeving voor jullie is en hoe de gedragscode daaraan kan bijdragen. Als je als groepsraad daar zelf meer duidelijkheid over hebt kan je iets dergelijks ook tijdens een ouderavond doen.

Stap 2: Stel omgangsregels vast

Een manier om een veilige omgeving en een open gespreks sfeer te creëren, is het actief hanteren en uitrageren van omgangsregels, die gelden voor iedereen die bij je groep, regio of team betrokken is. Vergeet ook je plusscouts niet. Misschien is het zelfs een mooi onderwerp voor jullie gesprekken met ouders. Deze omgangsregels gaan over jullie eigen veilige omgeving! Alle vrijwilligers geven met elkaar het goede voorbeeld. Op scouting.nl hebben we een aantal hulpmiddelen beschikbaar.

Stap 3: Pas de gedragscode toe

De gedragscode is er om grenzen aan te geven in het contact met minderjarigen. De gedragscode van Scouting Nederland kun je vinden op onze website. Iedereen die binnen jouw Scouting-groep een functie heeft, moet deze gedragscode onderschrijven. Dat kan je doen tijdens het beloftegesprek (zie cyclus duurzaam vrijwilligersbeleid). Houd deze gedragscode bespreekbaar, zo blijven alle vrijwilligers alert over hoe ze om moeten gaan met de jeugdleden die aan hen zijn toevertrouwd.

Stap 4: Maak een risicoanalyse

Kijk binnen je groep, regio of team wie er veel met minderjarigen werkt, op welke momenten en in welk kader. Welke risico's voorzie je daar en welke maatregelen ga je treffen om jouw scoutingonderdeel veiliger te maken? Op de website www.inveiligehandelen.nl vind je hulpmiddelen om risicofactoren te inventariseren.



Stap 5: Stel een vertrouwenspersoon aan

Iemand waar je in vertrouwen mee kunt praten maakt het makkelijker om moeilijke onderwerpen te bespreken. Als iemand denkt dat er iets mis is, kan diegene naar de vertrouwenspersoon gaan. Die is er voor iedereen: (jeugd)leden, vrijwilligers en ouders. Je kunt als Scoutinggroep of regio kiezen of je iemand kiest die deel uitmaakt van je vereniging of juist een contactpersoon is van buitenaf. Let er te allen tijde op dat de vertrouwenspersoon onafhankelijk is. Er is een functieomschrijving voor vertrouwenspersonen te vinden op de site en jaarlijks organiseert de landelijke vertrouwenspersoon een ontmoetings- en scholingsdag.

Stap 6: Selecteer je vrijwilligers zorgvuldig

Vraag tijdens kennismakingsgesprekken naar de motivatie van vrijwilligers om met minderjarigen te werken én vraag actief om referenties en check deze ook. Laat vrijwilligers een VOG overleggen en bespreek de gedragscode. Het aanvragen van een VOG is voor Scoutingvrijwilligers verplicht en daar zijn geen kosten aan verbonden.

Stap 7: Ken het Protocol grensoverschrijdend gedrag

In het Protocol grensoverschrijdend gedrag staat wat je moet doen en laten in geval van (vermoedens van) grensoverschrijdend gedrag en wie je om hulp/bijstand kan vragen. Het protocol vind je terug op de website van Scouting Nederland.

Stap 8: Zet afspraken op papier en pas reglementen aan

Leg alle afspraken die je op groepsniveau maakt over sociale veiligheid vast. De gedragscode en het verplicht aanvragen van een VOG zijn vastgelegd in het huishoudelijk reglement van Scouting Nederland. Alles waar je daarbuiten afspraken over maakt leg je daarom vast in je eigen reglementen.

